

Telenor Group's response to proposed Myanmar Cyber Security Bill

(Fornebu, 15 February 2021) In response to the authorities' request for consultation, Telenor Group has raised several issues. Telenor Group is of the strong opinion that the Cyber Security Bill should not be passed as proposed.

Published: 15 February 2021 19:12

Reading Time: 2 minutes

The current, very short and limited, consultation has not allowed for the required dialogue on the proposed Cyber Security Bill. Given the broad scope of the proposed Bill and extensive powers that could significantly impact many, the proposed Bill should be properly consulted with a broad range of affected stakeholders (allowing public debate) and debated in Parliament to ensure that the law is fit for purpose and in line with the Constitution of Myanmar.

Telenor's entry into Myanmar in 2013/14 was premised on binding commitments from the Myanmar authorities in relation to key regulations and laws that would update Myanmar's telecom regulatory framework in line with international best practice, including respecting fundamental rights. This includes enacting an independent telecommunications regulator and putting in place a sound Lawful Intercept framework. We refer to our previous dialogue with the Ministry of Transport and Communications and the Post and Telecommunications Department setting forth our comments and suggestions to this effect. We are concerned that the proposed Bill does not progress relevant regulatory frameworks and law for a digital future, nor promotes and safeguards digital safety and rights.

Further, Myanmar has international obligations in relation to international agreements, treaties and international human rights law. These obligations include respect for rule of law and good governance, and respect for the protection of human rights and fundamental freedoms.

To this end, Telenor Group outlines four key principles in relation to the proposed Bill. We strongly object to the passing of the proposed Bill without addressing the concerns below:

- **Human rights considerations:** The proposed Bill must give due consideration to fundamental human rights such as freedom of speech and expression in Myanmar and personal privacy and security concerns to people in Myanmar.
- **Applicability of the proposed Bill:** Passing the proposed Bill during a state of emergency and granting such broad powers to a temporary administration is not appropriate.
- **Execution of powers:** There must be transparency, legal certainty, due process and clear criteria for the exercise of powers and interventions, independent administration and independent oversight under the proposed Bill.
- **Scope of proposed Bill:** The proposed Bill should not include powers which can be used to order Lawful Interception, which is covered by the Telecom Law. Further, laws governing personal data protection, electronic transactions and cyber security should be kept separate to allow for more comprehensive protection, governance and execution across all areas.

Source: <https://www.telenor.com/media/press-release/telenor-groups-response-to-proposed-myanmar-cyber-security-bill>

အဆိုပြုထားသော မြန်မာ ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေး ဥပဒေအပေါ် တယ်လီနောအဖွဲ့အစည်း၏ ထုတ်ပြန်ချက်

(ဖော်နီဘူ၊ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်) တာဝန်ရှိသူများ၏ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန် တောင်းဆိုမှုအပေါ် ပြန်လည်ဖြေကြားသည့်အနေဖြင့် တယ်လီနောအဖွဲ့အစည်းမှ အချက်အလက်များစွာကို တင်ပြခဲ့ပါသည်။ တယ်လီနောအဖွဲ့အစည်း အနေဖြင့် အဆိုပြုထားသော ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေး ဥပဒေကို အတည်မပြုသင့်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ထင်မြင်ချက်ကို ခိုင်မာစွာ ထုတ်ပြန်လိုပါသည်။

လက်ရှိ အလွန်တိုတောင်း၍ အကန့်အသတ်ရှိသော ဤဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုသည် အဆိုပြုထားသော ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးဥပဒေ အတွက် လိုအပ်သော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများကို ခွင့်မပြုပါ။ အဆိုပြုထားသော ဥပဒေမူကြမ်း၏ ကျယ်ပြန့်သော အတိုင်းအတာနှင့် ကျယ်ပြန့်သော လုပ်ပိုင်ခွင့်များသည် လူအများအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သဖြင့် ဤဥပဒေမူကြမ်းအပေါ် (ပြည်သူ့လူထု၏ ငြင်းခုံဆွေးနွေးမှု အပါအဝင်) အမျိုးမျိုးသော ပတ်သက်သက်ဆိုင်သူများ အားလုံး ပါဝင်ဆွေးနွေးသင့်သလို၊ ဥပဒေမူကြမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေရန် လွှတ်တော်တွင်လည်း ငြင်းခုံဆွေးနွေးသင့်ပါသည်။

၂၀၁၃/၁၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ တယ်လီနော (Telenor) စတင်ဝင်ရောက်လာရာတွင် အခြေခံ အခွင့်အရေးများကို လေးစားလိုက်နာခြင်း အပါအဝင် နိုင်ငံတကာ အလေ့အကျင့်ကောင်းနှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆက်သွယ်ရေးစည်းမျဉ်းမူဘောင်ကို အဆင့်မြှင့်တင်ရန် အတွက် အဓိကစည်းမျဉ်းများနှင့် ဥပဒေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံမှ တာဝန်ရှိသူများထံ ကတိကဝတ်ပြုခဲ့ပါသည်။ ထိုအချက်တွင် လွတ်လပ်သည့် ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ စိစစ်ရေးနှင့် ခိုင်မာ၍တရားဥပဒေနှင့်အညီ သတင်းအချက်အလက်များ ကြားဖြတ်ရယူခြင်းမူဘောင် (lawful Intercept framework) ချမှတ်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ သဘောထားမှတ်ချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များကို ဖော်ပြရာတွင် ယခင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန နှင့် ဆက်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနတို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆွေးနွေးမှုကို ရည်ညွှန်းလိုပါသည်။ အဆိုပြုထားသော ဤဥပဒေမူကြမ်းသည် ဒစ်ဂျစ်တယ်အနာဂတ် နှင့်သက်ဆိုင်သော စည်းမျဉ်းမူဘောင်များနှင့်ဥပဒေ တို့ကို တိုးတက်မှု မဖြစ်စေသလို ဒစ်ဂျစ်တယ်လုံခြုံရေးနှင့် အခွင့်အရေးများ အတွက်လည်း အထောက်အပံ့နှင့် အကာအကွယ် မပေးသည့်အတွက် စိုးရိမ်မိပါသည်။

ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်များ၊ သဘောတူစာချုပ်များနှင့် နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော နိုင်ငံတကာ တာဝန်ဝတ္တရားများ (international obligations) ရှိနေပါသည်။ ဤတာဝန်ဝတ္တရားများတွင် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးနှင့် ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်မှု၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များ ကိုလေးစားလိုက်နာခြင်း တို့ပါဝင်ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ တယ်လီနော အဖွဲ့အစည်းမှ အဆိုပြုထားသော ဤဥပဒေမူကြမ်း နှင့်ပတ်သက်သည့် အဓိကမူ (၄) ချက်ကို ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ စိုးရိမ်မှုများကို ဖြေရှင်းခြင်းမပြုပဲ အဆိုပြုထားသောဥပဒေမူကြမ်း အား အတည်ပြုခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်ပါသည်။

- **လူ့အခွင့်အရေးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း** - အဆိုပြုထားသောဥပဒေသည် မြန်မာပြည်သူလူထု ၏ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်နှင့် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် (freedom of speech and expression)၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ လွတ်လပ်မှု (personal privacy and expression) နှင့် လုံခြုံမှု စသည့် အခြေခံလူ့အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။
- **အဆိုပြုထားသောဥပဒေအား ကျင့်သုံးနိုင်မှု** - အရေးပေါ် အခြေအနေကာလအတွင်း အဆိုပြုထားသော ဥပဒေအား အတည်ပြုခြင်း နှင့် ကျယ်ပြန့်လှသော လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ယာယီစီမံအုပ်ချုပ်သူများထံ ပေးအပ်ရန် မသင့်လျော်ပါ။
- **လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအားအသုံးပြုခြင်း** - အဆိုပြုထားသောဥပဒေအရ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ကြားဝင်ဆောင်ရွက်မှုများ၊ လွတ်လပ်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှု နှင့် လွတ်လပ်သောကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု တို့အတွက် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ ဥပဒေဆိုင်ရာတိကျသေချာမှု၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် ရှင်းလင်းသော စံသတ်မှတ်ချက်တို့ရှိရပါမည်။
- **အဆိုပြုထားသောဥပဒေ၏ နယ်ပယ်အတိုင်းအတာ** - အဆိုပြုထားသောဥပဒေတွင် ဆက်သွယ်ရေး ဥပဒေ၌ ပါဝင်သော တရားဥပဒေနှင့်အညီ သတင်းအချက်အလက်များ ကြားဖြတ်ရယူခြင်း (Lawful Interception) ကို ညွှန်ကြားနိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ မပါဝင်သင့်ပါ။ ထို့အပြင် နယ်ပယ်အားလုံးတွင် ပြည့်စုံသော ကာကွယ်မှု၊ အုပ်ချုပ်မှု နှင့် စီမံဆောင်ရွက်မှုများ ပိုမိုရရှိရန်အတွက် ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များအားကာကွယ်ခြင်း (personal data protection)၊ အီလက်ထရောနစ် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးကို ထိန်းချုပ်သော ဥပဒေတို့ကို သီးခြားထားရှိသင့်ပါသည်။